Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/ESPO/BcD/003/25
Názov predmetu	Základy práva
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	doc. JUDr. Bystrík Šramel, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Predmet sa hodnotí na základe výsledku záverečnej písomnej skúšky. Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 56 %. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 - 92), B (91 - 83), C (82 - 74), D (73 - 65), E (64 - 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

• vysvetlí základné právno-teoretické pojmy, funkcie práva, význam právnej regulácie a vzťah práva k fungovaniu spoločnosti, štátu a verejnej moci;
• rozlíši verejné a súkromné právo, hmotné a procesné právo a vysvetlí základné vzťahy medzi vnútroštátnym, medzinárodným a právom Európskej únie;
• charakterizuje základné pramene práva, právne normy, právne skutočnosti a právne vzťahy a vysvetlí mechanizmy vzniku, zmeny a zániku práv a povinností;
• charakterizuje základné inštitúty ústavného, trestného, správneho, občianskeho, pracovného a obchodného práva a vysvetlí ich význam pre fungovanie právneho štátu a verejnej správy;
• porovná základné právne odvetvia, vysvetlí ich vzájomné väzby a dokáže zaradiť jednoduchú právnu otázku do príslušnej oblasti práva;
• vyhľadá a overí aktuálne znenie základného právneho predpisu v dôveryhodnom elektronickom zdroji, identifikuje relevantné ustanovenie a vysvetlí jeho základný význam;
• analyzuje jednoduchý právny problém, rozlíši jeho podstatné skutkové a právne okolnosti, pracuje s relevantnými informáciami a formuluje vecne odôvodnený odborný záver primeraný úrovni základnej právnej orientácie;
• používa základnú právnu terminológiu v kultivovanom písomnom a ústnom prejave, dokáže odborne formulovaný právny problém vysvetliť aj laickej verejnosti a uplatňuje právne a analytické myslenie, digitálnu gramotnosť a zodpovedné rozhodovanie v profesijných aj bežných občianskych situáciách.

Stručná osnova predmetu

1. Právo a spoločnosť; základné právno-teoretické východiská
Funkcie práva, právna regulácia a základné rozdiely medzi verejným a súkromným právom.
2. Pramene práva a právne skutočnosti
Systém prameňov práva, právne normy a právne skutočnosti ako predpoklady vzniku, zmeny a zániku právnych vzťahov.
3. Vnútroštátne, medzinárodné a európske právo
Základné vzťahy medzi jednotlivými právnymi systémami a ich význam pre aplikačnú prax.

4. Ústavné právo
Predmet a systém ústavného práva, základné ústavné princípy, organizácia verejnej moci a základné práva a slobody.
5. Trestné právo hmotné
Základné pojmy trestnej zodpovednosti, trestný čin, páchateľ, okolnosti vylučujúce protiprávnosť a sankcie.
6. Trestné právo procesné
Základné zásady trestného konania, subjekty trestného konania a rámcový priebeh trestného procesu.
7. Správne právo hmotné
Predmet správneho práva, organizácia verejnej správy a základné hmotnoprávne inštitúty správneho práva.
8. Správne právo procesné
Základné zásady a inštitúty správneho konania, postavenie správnych orgánov a účastníkov konania.
9. Občianske právo hmotné
Základné princípy a inštitúty súkromného práva, osoby, vecné práva, záväzky a zodpovednosť.
10. Občianske právo procesné
Základné princípy civilného procesu, súdna ochrana subjektívnych práv a základné procesné inštitúty.
11. Pracovné právo
Pracovnoprávne vzťahy, pracovný pomer, základné práva a povinnosti zamestnanca a zamestnávateľa.
12. Obchodné právo
Postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy a základné právne formy podnikania.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): P - povinný
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 (prednáška)
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

BARANCOVÁ, H. - SCHRONK, R.: Pracovné právo. 2. preprac. a dopln. vyd. Bratislava: Sprint dva, 2013. 598 s. ISBN 978-80-89393-97-8.
GIBA, M. a kol.: Ústavné právo. Bratislava: Wolters Kluwer SR, 2019. 481 s. ISBN 978-80-571-0086-7.
KOŠIČIAROVÁ, S.: Správne právo hmotné: Všeobecná časť. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. 376 s. ISBN 978-80-7380-578-4.
KUBÍČEK, P. a kol.: Obchodné právo. 3. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021. 418 s. ISBN 978-80-7380-847-1.
LAZAR, J. a kol.: Občianske právo hmotné: 1. zväzok: Všeobecná časť. Bratislava: IURIS LIBRI, 2014. 698 s. ISBN 978-80-89635-08-5.
MAŠĽANYOVÁ, D. a kol.: Trestné právo hmotné: Všeobecná a osobitná časť. 3. aktualiz. a dopln. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. 642 s. ISBN 978-80-7380-772-6.
PROCHÁZKA, R. - KÁČER, M.: Teória práva. 2. vyd. Bratislava: C. H. Beck, 2019. 304 s. ISBN 978-80-89603-73-2.
ŠRAMEL, B.: Ústavné súdnictvo. Trnava: Občianske združenie FSV, 2015. 104 s. ISBN 978-80-971952-0-5.
ZÁHORA, J. a kol.: Základy práva. Bratislava: Paneurópska vysoká škola; Žilina: EUROKÓDEX, 2013. 144 s. ISBN 978-80-8155-009-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický, český